

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII al REPUBLICII MOLDOVA
IMSP INSTITUTUL de MEDICINĂ URGENTĂ

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PREGĂTIREA PACIENTULUI PENTRU
INVESTIGAȚII ECOGRAFICE

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3		
1.1.	Aprobat	Manea Diana	Director IMSP IMU	15.01.2025	
1.2.	Verificat	Maxim Igor	Vicedirector medical	14.01.2025	
1.3.	Verificat	Vovc Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	13.01.2025	
1.4.	Verificat	Zagadailov Diana	Șef Departament Clinic de Radioimagnostică	09.01.2025	
1.5.	Elaborat	Tornea Aliona	Medic radiolog-imagist	06.01.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1	2025		
2.2.	Revizia 1	2030		

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.1	Aplicare	1	Departamentul Clinic de Radioimagnostică	Șef	Zagadailov Diana		
3.2	Aplicare	2	Unitatea Primiri Urgente	Șef	Leonti Boris		
3.3	Aplicare	3	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptologie și Boli Interne	Șef	Zota Eremei		
3.4	Aplicare	4	Departamentul Clinic Chirurgie	Șef	Gafton Victor		
3.5	Aplicare	5	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Șef	Hîncota Dumitru		

[Data]

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

3.6	Aplicare	6	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Andronachi Victor		
3.7	Aplicare	7	Departamentul Clinic Anesteziologie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîlețchi Sergiu		

4. Scopul procedurii

Programarea pentru servicii de imagistică-sonografică și pregătirea pacientului pentru eficientizarea investigațiilor și fluidizarea numărului de pacienți, cu prioritizarea stărilor de urgență.

5. Domeniu de aplicare a procedurii operaționale cadru.

Prevederile prezentei proceduri se vor aplica de către personalul IMSP “Institutul de Medicină Urgentă” și anume de personalul desemnat cu responsabilitatea de a îndeplini activitatea respectivă. Pregătirea pacienților pentru investigație este efectuată de asistenții medicali ai secțiilor clinice sub controlul medicului

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale cadru:

- Ord.M.S. N.270 de la 18.11. 1999 "Despre reforma serviciului de Imagistica"
- Regulamentul igienic privind organizarea si exploatarea sectiei (cabinetului) de ecografie și a laboratorului de termografie ale institutiilor sanitare", aprobat de M.S. RM N.06.5.3.33 . la 24.11.2000

6.1. Reglementări internaționale:

- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012, privind standardizarea europeană;

6.2. Reglementări interne:

- Legea Republicii Moldova nr. 552 din 18.10.2001 privind evaluarea acreditarea in sănătate;
- Legea ocrotirii sanatații RM rrr. 411-XIII din 28.03,1995;
- Legea RM cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală Nr.1585-XII din 27 .02.1998, cu modificările ulterioare
- Legea RM nr. 263-XVI din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
- Legea RM nr. 264-XVI din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Proqramul Unic al Asigurării Obligatorii de Asistentă Medicală;
- Legea RM nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- Legea RM nr. 238 din 08.11.2018 pentru modificarea unor acte legislative;
- Ordinul RM nr. 303 din 06.05.2010 „Cu privire la asigurarea accesului la informația privind propriile date medicale și lista intervențiilor medicale care necesită perfectarea acordului informat”.
- Ordinul MS nr. 1297 din 13.11.2019 „Cu privire la internarea pacienților cu urgențe medico-chirurgicale în instituțiile medico-sanitare spitalicești din municipiul Chișinău”;
- Ordinul Ministării Sănătății nr. 660 din 05.08.2024 „Cu privire la aprobarea Standardelor de evaluare și acreditare în sănătate"

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

6.3 Reglementării secundare:

- Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 470 din 26.05.2023 cu privire la evaluarea indicatorilor de performanță ai activității instituției medico-sanitare publice;
- Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 532 din 13.05.2023 cu privire la modificarea anexei nr. 2 al ordinului nr.470/2023.

6.4 Reglementări interne:

- Organigrama IMSP “Institutul de Medicină Urgentă”
- Regulament IMSP “Institutul de Medicină Urgentă”
- Circuitul documentelor , inclusiv cele electronice, aprobate la nivelul IMSP “Institutul de Medicină Urgentă”
- Regulamentele interne ale structurilor organizatorice;
- Regulamentele de organizare și funcționare IMSP “Institutul de Medicină Urgentă”

7. Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în procedură.

7.1. Definiții ai termenilor

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
7.1.1	Ultrasonografie	Examinarea neinvazivă pentru vizualizarea structurilor din țesuturile moi ale corpului, prin înregistrarea reflectării undelor sonore îndreptate către țesuturi.
7.1.2	Procedură Operațională	Procedură care descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente la nivel de o IMS
7.1.3	Ediție a unei proceduri	Forma inițială sau actualizată , după caz, a unei proceduri operaționale, aprobată și difuzată și aplicată.
7.1.4	Revizia în cadrul unei ediții	Acțiunile de modificare, adăugare , suprimare sau altele asemenea, după caz, a uneia sau mai multor componente ale unei ediții a procedurii operaționale, acțiuni ce au fost aprobate și difuzate spre aplicare.
7.1.5	Pacient	Persoană programată să primească, care primește sau a primit servicii de îngrijire a sănătății

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
7.2.1.	PO	Procedură operațională
7.2.2.	MS	Ministerul Sănătății
7.2.3.	MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
7.2.4	E	Elaborare
7.2.5	IMSP	Instituție medico-sanitară publică

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1 Modul de Lucru

8.1.1 Programarea pacientului

- Pacienții sunt programați de asistentele medicale, la indicația medicului, și sunt îndrumați către cabinetul de ecografie, cu respectarea prioritizării cazurilor urgente.
- În Unitatea de Primiri Urgențe (UPU), pacienții sunt direcționați de medicii din triaj, în funcție de zona de gravitate atribuită: zona roșie, galbenă, verde și albastră, conform Standardului UPU.
- Prioritate maximă au pacienții din zona roșie, precum și cei din secțiile de terapie intensivă (ATI, reanimare, Stroke).

8.1.2 Activități înaintea procedurii

- Se explică tehnica procedurii, modul de colaborare;
- Se obțin informații despre eventualele alergii la latex, componentele gelului;
- Se iau măsuri pentru îndepărtarea gazelor din tubul digestiv, ce pot interfera cu transmiterea undelor;
- Se inspectează zona pentru a nu exista leziuni (gelul se aplică pe pielea integră);
- Se iau măsuri pentru asigurarea imobilității pacientului;
- Se ține cont de timpul necesar post alimentar și de alte recomandări specifice investigației;
- Se asigură contactul permanent între transductor și tegument;
- Se formulează concluzii și propuneri și se înregistrează în formularul investigației.

8.1.3 Participarea asistentului medical la procedură:

- Se înregistrează datele pacientului în registrul investigațiilor;
- Se verifică dacă pacientul a respectat recomandările medicale înainte de procedură;
- Se așază pacientul în poziția adecvată examinării;
- Se înregistrează toate datele necesare investigației.

8.2 Pregătirea pacientului pentru ecografie abdominală

- Post alimentar (inclusiv băuturi acidulate și cafea) cu cel puțin 6 ore înainte de investigație, astfel ca stomacul să fie gol și conținutul gazos intestinal să fie redus, permițând vizualizarea adecvată.
- Se vor bea 1–1,5 litri lichide (apă plată, ceai) înaintea examinării.
- Cu 24 de ore înainte, se recomandă să nu se consume dulciuri și să se evite alimentele care pot fermenta (fructe, lapte), iar cina din ziua precedentă trebuie să fie ușoară și să nu fie servită mai târziu de ora 18:00–19:00.
- În cazul în care pacientul este balonat, se recomandă ca în ziua precedentă investigației să se administreze medicamente ca: Espumisan (2 capsule de 3 ori pe zi), Carbocit (2 tablete de 3 ori pe zi), eventual un supozitor intrarectal cu glicerină sau Sab Simplex (1–2 tablete de 3 ori/zi sau 1 linguriță în seara dinaintea examinării și 1 linguriță cu 3 ore înaintea examinării).
- Efectuarea examinării: în timpul consultației, medicul va spune pacientului să îndepărteze de pe abdomen hainele și să se așeze pe spate, pe un pat capitonat.
- Pentru ca transductorul să alunece mai ușor și să se asigure calitatea transducerii undelor ultrasonore, se aplică pe abdomen un gel.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

- Transductorul va fi presat pe piele și mișcat pe toată suprafața unde se află organul abdominal ce urmează a fi evaluat, fără a provoca durere.
- Se vor realiza fotografiile ecografice care vor fi înmânate în timpul examinării pacientului.
- După finalizarea investigației, gelul va fi îndepărtat de pe abdomen cu șervețele de unică folosință, iar pacientul se va îmbrăca.

8.2.1 Ecografia abdominală

- Permite vizualizare aortei abdominale, ficat, vezica biliară și căile biliare, pancreasul, rinichi, ureterele și vezica urinară.
- Nu necesită substanță de contrast, procedura este utilă pentru femeile gravide, pacienți alergici sau cu insuficiență renală.

8.2.2 Ecografia în obstetrică

- Ne oferă informații asupra existenței sarcinii, locul de inserție a sacului gestational în cavitatea uterină sau înafara acesteia).
- Testul este inofensiv pentru făt. În primul trimestru, ecografia se realizează transvaginal. Pacienta se poziționează în decubit dorsal.
- Calea abdominală necesită uneori o vezică urinară plină pentru a se putea diferenția de sacul gestational.
- Calea vaginală nu necesită pregătire, vezica poate fi fără conținut.
- Sonda vaginală este prevăzută cu un latex care conține gel apos, fără să se interpună aer între extremitatea sondei și latex.
- Metoda se preferă în cazul persoanelor obeze, cu multiple cicatrici abdominale.

8.2.3 Ecografia în Ginecologie

- Permite vizualizarea uterului și a ovarelor (forma, structura, poziția).
- Se efectuează de regulă pe cale transvaginală.
- Este utilă pentru diagnosticarea fibromului uterin, polipilor, chisturilor de ovar, evidențierea grosimii endometrului, identificare patologiilor oncologice la acest nivel.
- Trompele nu sunt vizibile decât în cazuri patologice

8.2.4. Ecografia de prostată și rect la bărbați

- Permite evaluarea prostatei, veziculelor seminale, rectului și țesutului perirectal.
- Pacientul se culcă în decubit lateral stâng sau decubit dorsal.
- Pentru examinarea endorectală, aparatul este plasat într-un sac latex lubrifiat.
- Explorarea poate vizualiza hipertrofia benignă de prostată, cancerul de prostată sau rect, prostatita, tumoare de vezicule seminale.

8.2.5 Ecografia scrotală

- Poate vizualiza tumori testiculare benigne sau maligne, orhita, hidrocelul, varicocelul, epididimul, hernia scrotală, criptorhidia, infarctul testicular, torsiunea testiculară.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr. 02/46 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura Operațională privind pregătirea pacientului pentru investigații ecografice	Departamentul Clinic de Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator

- Investigația este netraumatizantă, nu necesită pregătire specială, se poate face în orice moment al zilei.

8.2. 6.Ecografia tiroidiană

- Diferențiază chiste de noduli tiroidieni, monitorizează răspunsul la tratament, poate fi folosită și la gravide.
- Pacientul este așezat în decubit dorsal cu capul în hiperextensie.
- Nu necesită pregătire specială.

8.2.7. Ecografia mamară

- Este examenul fără risc, permite studierea structurilor sânului, vizualizarea formațiunilor chistice și tumorale (tumori solide sau lichide),
- oferă criterii semiologice pentru malignitate sau benignitate.

8.2.8. Ecografia țesuturilor moi

- Este o investigație non-invazivă ce permite vizualizarea țesutului subcutanat, țesutul adipos, muscular.
- Poate vizualiza modificări patologice cum ar fi abcese, rupturile de mușchi, colecții de lichid, infecții inflamatorii și fistule ale țesutului adipos etc.

8.2.9. Ecografia ganglionilor limfatici

Este o investigație ce vizualizează modificările patologice ale ganglionilor limfatici cum ar fi forma, ecogenitatea, structura și vascularizarea.

9. CUPRINS

Numarul componenței în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componenței din cadrul procedurii operaționale	Pag
0	Coperta	1
1	Lista responsabililor de elaborare	2
2	Situația edițiilor și a reviziilor	2
3	Lista persoanelor la care se difuzează	2-3
4	Scopul procedurii	3
5	Domeniul de aplicare a procedurii operaționale	3
6	Documente de referință	3-4
7	Definiții și prescurtări	4
8	Descrierea procedurii operaționale	5-7
9	Cuprins	7